

RECENSIE

Guy Van Vliet

RECENSIE. Onze man ging kijken naar 'Thuis' van Hugo Claus: "Het publiek hield gechoqueerd de adem in"

Antwerpen -

Een reünie van een familie die eigenlijk al lang uit elkaar gespat is. In een huis waar niemand zich thuis voelt. Het indringende familiedrama *Thuis* van Hugo Claus lijkt na bijna een halve eeuw nog aan kracht gewonnen te hebben, mede dankzij de uitstekende vertolkingen.

Guy Van Vliet

Recensie: ****

THUISTot 1 december in het Fakkeltheater Antwerpen, www.eenzee.be

Pa (Koen Van Impe) en ma (Marleen Merckx) leven vredig naast elkaar, in de sluimerende rust van een kolkende vulkaan die nog niet is uitgebarsten. Daar komt verandering in wanneer zoon Rik (Briek Lesage) na een lange stilte nog eens terug naar huis komt. Hij heeft namelijk zijn vriendin mee, over wie pa snel een oordeel heeft, want hem moeten ze geen *blauwe bloemekes* wijsmaken. "Dat is een Hollandse, dat ziet een blinde. Eentje die de trottoir doet. Het is mijn genre niet."

Het meisje (Britt Das) is dan wel geen Hollandse, maar met de helse openhartigheid van de jeugd zegt ze toch waar het op staat. "Het ruikt hier naar dode chrysanten." Die geur komt van mevrouw Vergote (Marilou Mermans). Pa en ma wonen al in een op lijfrente gekocht huis, in ruil zorgen ze voor de vrouw, op wier dood ze wachten. "Ze is lastig en oud en ze heeft een vijs los", schetst het koppel. *(Lees verder onder de foto)*

Zoon Rik (Briek Lesage) komt nog eens naar huis en zorgt voor heel wat opschudding in het huishouden van zijn vader (Koen Van Impe). — © Luk Monsaert

In zijn tuin kapt de ouder wordende pa hout, de enige manier om zijn mannelijkheid nog te tonen. “Ik ben sterk en heb al mijn tanden nog, maar voor wat?” De verbitterde ma zit vast in haar ontgoochelend huwelijk, en nu ook nog eens in een vreemd huis. “Het is een doorn in mijn ogen dat ik moet leven in andermans meubelen”, klaagt ze tegen Rik. En intussen krijgt de oude dame zich in het leven van het koppel.

Uitbarsting

Rik wil snel weer weg: het is overal beter dan thuis. Maar eerst barst de vulkaan en spuwt de lava. Want als puntje bij paaltje komt, blijkt Sonja wél het genre van pa. Hij is “zoals de oude bok die steeds jongere reetjes zoekt”. *‘zoals de oude bok die steeds jongere reetjes zoekt’*. Rik ziet er geen graten in om zijn vriendin te delen. En meteen heeft ma een reden om ongenadig te spotten met haar man, “de donjuan van Vlaanderen”, want een mens mag al eens lachen. *(Lees verder onder de foto)*

Plots blijkt Sonja (Britt Das) wél in de smaak te vallen bij pa. — © Luk Monsaert
Het stuk speelt zich nog steeds af midden jaren 70. De tijd dat de Dolle Mina's over de tongen gingen en een Amadis rokende pa zijn schoenen in de Sarma kocht. Een vader trok zijn zoon nog stevig aan de oren, tot de zoon groot werd en met een stamp terug de machtsverhoudingen voorgoed aan diggelen sloeg.

'Thuis' is een triomf voor de vijf acteurs, die de sterke dialogen, bijtende spot en striemende tragiek van Hugo Claus alle eer aandoen

De makers hielden vast aan die periode en keuzes van Claus, die hun doel niet missen. Als pa de oude vrouw een draai om de oren geeft, houdt het gechoqueerd publiek muisstil de adem in. Tegelijk valt op dat sommige uitspraken heel actueel klinken. "Vroeger wist ge nog wanneer dat 't lente was en zomer, maar nu, 't loopt allemaal dooreen." Thema's als generatieconflict of ouder worden zijn al even eigentijds. *(Lees verder onder de foto)*

Als pa mevrouw Vergote (Marilou Mermans) een draai om de oren geeft, houdt het gechoqueerde publiek muisstil de adem in. — © Luk Monsaert

This is een triomf voor de vijf acteurs, die de sterke dialogen, bijtende spot en striemende tragiek van Hugo Claus alle eer aandoen. Koen Van Impe excelleert als het alfamannetje dat zijn ballen kwijt is. Marleen Merckx is zijn vlijmscherpe evenknie, wier ingehouden venijn geleidelijk aan de oppervlakte komt. Marilou Mermans leeft zich prachtig uit als de oude vrouw, terwijl Britt Das toont dat ze uit het juiste theaterhout is gesneden. Tussen al die hoog oplopende emoties staat Briek Lesage daar mooi beheerst buiten, want hij is degene die ontsnapt is uit de lelijke schijn. En het lachend, geschokt en ontroerd publiek voelt zich voveur, want Claus schreef deze tragikomedie met het oog van een psycholoog.